

بروزترین و برترین
سایت کنکوری کشور

WWW.KONKUR.INFO

Konkur
.info

<https://konkur.info>

در این درس به توکل بر خداوند و شرایط مربوط به آن می پردازیم.

«أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ وَ» (آیا خدا برای بند هاش کافی نیست؟)

مفاهیم: توکل بر خدا، تاکید بر کفایت کنندگی خداوند، با آیه قل حسبی الله و فهو حسبی در ارتباط است، حمایت خداوند از انسان متوکل

سرنوشت ابدی انسان ها براساس رفتار آنان در دنیا تعیین می شود، لازم است بار دیگر با خدای خود تجدید عهد کنیم و بدانیم توکل بر خدا یکی از عواملی است سبب تقویت اراده و عزم می شود.

حقیقت توکل بر خدا

توکل بر خدا به معنای اعتماد به خداوند است؛ یعنی انجام وظیفه خود در هر کار و سپردن نتیجه و محصول آن به خداوند. انسان متوکل خداوند را تکیه گاه مطمئن خود می یابد و در عین عمل به وظایف، آموزش را به او واگذار می کند و خود را تحت حمایت خداوند قرار می دهد.

«وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ» (و آن کس که در راه حق به خدا توکل کند، خداوند او را بس است، خداوند امر خویش را به سرانجام می رساند.)

مفاهیم: توکل بر خدا علت و کفایت خداوند معلول، با آیه الیس الله ارتباط دارد، کمک خداوند به توکل کننده بر وی

انسان متوکل می داند که در صورت انجام وظیفه، هر نتیجه ای که به دست آید، به مصلحت اوست، گرچه خود به آن مصلحت آگاه نباشد؛ زیرا خداوند آینده ای را می بیند که ما نمی بینیم و به مصلحت هایی توجه دارد که ما درک نمی کنیم. «وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ» (و چه بسا از چیزی بدتان بیاید در حالی که برای شما خیر است و چه بسا چیزی را دوست داشته باشید در حالی که برای شما شر است)

مفاهیم: اشاره به توکل بر خدا، خداوند مصلحت بندگانش را می داند، هر کس که بر خداوند توکل کند هر نتیجه ای بدست آید می پذیرد، اشاره به سود و ضرری که انسانها می پندارند.

در این مواقع است که خدایی که از هر کس به بندگانش مهربان تر است، آن چیزی را برای انسان متوکل رقم می زند که خیر و صلاح او در آن باشد.

امام علی (ع) می فرماید: «خداوند تو با **انان** که به تو بیشتر عشق می ورزند، بیش از دیگران **انس** می گیری و برای **اصلاح** کار **انان** که بر تو توکل می کنند از خودشان **آماده تری**، اسرار ایشان را می دانی و بر اندیشه هایشان آگاهی. اگر تنهایی، **انان** را به وحشت اندازد، **یاد تو** **انان** را **آرام سازد** و اگر مصیبتها بر **انان** فرو بارد، به تو پناه آورند و روی به درگاه تو دارند، چون می دانند سررشته کارها به دست توست.»

«قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ أَوْ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ» (بگو چه می پندارید درباره آنچه جز خدا می خوانید؟ اگر خدا خواهد که به من زبانی رسد، آیا آنان دورکننده گزند او هستند؟ یا اگر رحمتی برای من خواهد، آیا آنان بازدارنده رحمت او هستند؟ بگو خدا برای من کافی است و توکل کنندگان بر او توکل می کنند.)

مفاهیم: اشاره به توکل بر غیر خدا، تاثیر عوامل منوط به اذن و اراده خداوند، مبنای کفایت خداوند دفع گزند متوکلان و خیر رسانی متوکلان، نباید بر غیر خدا توکل کرد چرا که غیر خدا محدود است، توکل بر خدا آرامش می دهد، آیه خطاب به بت پرستان، ارتباط با آیات قل حسبی الله و الیس الله بكاف و .. فهو حسبه.

شرایط توکل حقیقی

۱- انسان باید در قلب خود بر خدا توکل کند و واقعاً او را تکیه گاه خود ببیند. اگر این گونه باشیم، خداوند کارهای ما را به بهترین وجه چاره خواهد کرد و آن چیزی را که حقیقتاً به نفع ما است پیش خواهد آورد.

امام صادق (ع) فرمود: خداوند به داود وحی کرد هر بنده ای از بندگانش به جای پناه بردن به دیگری با نیت خالص به من پناه آورد، از کارش چاره جویی می کنم، گرچه همه آسمان ها و زمین و هر چه در آنها است، علیه او برخیزند.

۲- توکل در جایی درست است که **انسان مسئولیت و وظیفه خود را به خوبی** انجام دهد، یعنی فکر و اندیشه خود را به کار گیرد، با دیگران مشورت کند، بهترین راه ممکن را انتخاب نماید و با عزم و اراده محکم برای رسیدن به مقصود تلاش کند. در این صورت است که م بتوان بر خدا توکل کرد. زیرا توکل، جانشین تنبلی و ندانم کاری افراد نیست بلکه کمک کننده و امیددهنده به کسی است که اهل همت، تعقل و پشتکار است.

پیامبر (ص) بر کسانی که اهل فعالیت نبودند و می گفتند ما توکل کننده بر خداییم، فرمود: نه، بلکه شما سربار دیگران هستید.

گر توکل می کنی در کار کن** کشت کن پس تکیه بر جبار کن

توکل کننده ای که اهل معرفت باشد، می داند که انسان باید در راستای راهیابی به نیازها و خواسته هایش، از ابزار و اسباب بهره جویید؛ زیرا این ابزار و اسباب، بنابر حکمت الهی قرار داده شده و بی توجهی به آنها، بی توجهی به حکمت و علم الهی است.

تصمیم و توکل

نوجوانی و جوانی، دوران تصمیم های بزرگ و سرنوشت ساز است. او می تواند آرمان های بزرگ داشته باشد، آرمان هایی که از نوع پروازند، از ای نرو، در این دوره نیاز شدیدتری به توکل و اعتماد بر خداوند حس می شود.

بروزترین و برترین
سایت کنکوری کشور

WWW.KONKUR.INFO

Konkur
.info

<https://konkur.info>